

A MAGYAR TUDOMÁNY NAPJA ERDÉLYBEN

17. FÓRUM ::

2018. november

A rendezvény fővédnöke:

LOVÁSZ LÁSZLÓ,

a Magyar Tudományos Akadémia elnöke

A rendezvény társszervezője: a **Kolozsvári Akadémiai Bizottság**

:: PROGRAMFÜZET ::

HATÁRTALAN TUDOMÁNY

AZ MTA KAB ÉS AZ EME KÖZÖS MEGNYITÓ ÜNNEPSÉGE – PLENÁRIS ELŐADÁSOK

Helyszín: A Protestáns Teológiai Intézet díszterme, Kolozsvár, Bocskai/A. Iancu tér 13. sz.

Időpont: 2018. november 23., péntek

Ünnepi megnyitó

9.00 ■ **Megnyitó**

Keszeg Vilmos, Erdélyi Múzeum-Egyesület, elnök

Néda Zoltán, Kolozsvári Akadémiai Bizottság, elnök

■ **Köszöntések**

Barnabás Beáta, Magyar Tudományos Akadémia, főtítkárhelyettes

Kocsis Károly, Magyar Tudományos Akadémia, Magyar Tudományosság Külföldön Elnöki Bizottsága, elnök

Mile Lajos, Kolozsvári Magyar Főkonzulátus, főkonzul

Soós Anna, Babeş–Bolyai Tudományegyetem, rektorhelyettes

Dávid László, Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem, rektor

■ **A Magyar Tudomány Napja Erdélyben rendezvénytársorozat bemutatása**

Bitay Enikő, Erdélyi Múzeum-Egyesület, főtítkárnő, programfelelős

10.00 ■ **Kiskoncert.** Az Ech8 by Visszhang oktett előadása

10.15 ■ **Gr. Mikó Imre-emlékplakettek** átadása

10.15 ■ **Kolozsvári Akadémiai Bizottság-díjak** átadása

11.00 ■ Kávészünet

11.30 ■ **Ünnepi plenáris előadás**

Kocsis Károly (egyetemi tanár, intézeti igazgató, az MTA rendes tagja, MTA CSFK, Földrajztudományi Intézet): *Az Európát érintő nemzetközi migráció földrajzi vonatkozásai a 20. század derekától napjainkig*

Fiatal kutatók a tudomány szolgálatában – plenáris előadások

12.15 ■ Szász Levente (egyetemi docens, dékánhelyettes, BBTE Közgazdaság- és Gazdálkodástudományi Magyar Intézet, Kolozsvár): *Tudástranszfer a multinacionális vállalatok belső hálózatában: a fejlődő országbeli leányvállalatok lehetőségei*

12.40 ■ Sólyom Andrea (egyetemi adjunktus, Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar, Társadalomtudományi Tanszék, Csíkszereda): *A fiatalok elvándorlása mint szakpolitikai kihívás a helyi társadalomban*

13.05 ■ Fejér Tamás (tudományos kutató, Erdélyi Múzeum-Egyesület, Kolozsvár): *Adalékok Erdély és Havasalfölde politikai kapcsolataihoz: Báthory Zsigmond 1595. évi vajdai kinevező levele Mihály vajda részére*

13.30 ■ Ebéd (a Protestáns Teológiai Intézet alagsorában)

- 15.00 ■ Mihály István (doktorandusz, Marosvásárhelyi Orvosi és Gyógyszerészeti Egyetem, Élettani Tanszék, Maros Megyei Sürgősségi Kórház, 2. sz. Neurológiai Klinika, Marosvásárhely): *Korszerű terápiás készülékek a neurológiában*
- 15.25 ■ Ercsey-Ravaszi Mária (tudományos kutató, BBTE Magyar Fizika Intézet, TINS–Erdélyi Idegtudományi Intézet, Kolozsvár): *Az agy strukturális hálózatának modellezése*
- 15.50 ■ Péntek Máté (tudományos kutató, Müncheni Műszaki Egyetem, München): *Nyílt forráskódú kutatásfejlesztés: a numerikus szélcsatorna példája*
- 16.15 ■ Farkas Csaba (egyetemi docens, Sapientia EMTE, Marosvásárhelyi Kar, Matematika-Informatika Tanszék, Marosvásárhely): *A differenciálegyenletek világa*
- 16.40 ■ Kávészünet
- 17.00 ■ Csata Zsombor (egyetemi docens, BBTE, Magyar Szociológia és Szociális Munka Intézet, Kolozsvár): *„Áldás vagy átok?” Etnikai sokféleség és jóléti viszonyok Erdélyben*
- 17.25 ■ Szilágyi-Varga Zsuzsa (tanársegéd, Partiumi Keresztény Egyetem, Nyelv- és Irodalomtudományi Tanszék, Nagyvárad): *Helynévgyűjtő névszociológia a Partiumban*
- 17.50 ■ Abod Éva (egyetemi adjunktus, Sapientia EMTE, Marosvásárhelyi Kar, Kertész-mérnöki Tanszék, Sepsiszentgyörgyi Tanulmányi Központ, Sepsiszentgyörgy): *Baktériumok szerepe a mezőgazdaságban*
- 18.15 ■ László Zoltán (egyetemi docens, intézetigazgató, Magyar Biológiai és Ökológiai Intézet, BBTE Biológia és Geológia Kar, Kolozsvár): *Képletek két ország határán: mit (nem) tudunk a gubacsokról?*
- 18.40 ■ Zárszó
- 20.00 ■ **Fogadás az MTA KAB és az EME konferenciáin résztvevők számára**
(Egyetemiek Háza, Piramis vendéglő)

SZÁSZ LEVENTE

2008-ban végzett a kolozsvári Babeş–Bolyai Tudományegyetem (BBTE) Közgazdaság- és Gazdálkodástudományi Karának alapképzésén, majd 2009-ben ugyanitt a mesteri képzésen. Doktori tanulmányait szintén a BBTE-n végezte, kiegészítve a Budapesti Corvinus Egyetem, valamint a Cambridge-i Egyetem doktori képzéseivel. Doktori tézisént 2011-ben védte meg menedzsment szakterületen. 2014-ben elnyerte a Romániai Közgazdaságtani Egyetemi Karok Egyesülete által odaítélt Debüt-díjat; 2015-ben legjobb tanulmány díjat szerzett a Warsaw School of Economics nemzetközi konferenciáján; 2016-ban a Kolozsvári Akadémiai Bizottság Fial Kutatói

Díjában részesült; ugyancsak 2016-ban elnyerte a BBTE STAR–UBB intézetének Kutatói Kiválóság Díját; 2017-ben a Romániai Közgazdaságtani Egyetemi Karok Egyesülete Szász Leventének ítélte oda az ország legjobb nemzetközi gazdaságtudományi publikációjáért járó éves díját. Eredményeit számos magasan jegyzett nemzetközi szaklap publikálta.

Kutatási területét elsősorban a termelő- és szolgáltatóvállalatok menedzsmentje képezi, ezenbelül főbb kutatási témái a termelővállalatok szolgálatosodása, a tudásmegosztás a multinacionális vállalatok belső hálózatában, legújabb kutatásaiban pedig a negyedik ipari forradalom (Ipar 4.0) technológiáinak alkalmazhatóságát vizsgálja.

A Magyar Tudomány Napja Erdélyben 17. fórumán elhangzó plenáris előadása:

Szász Levente (egyetemi docens, dékánhelyettes, BBTE Közgazdaság- és Gazdálkodástudományi Magyar Intézet, Kolozsvár): *Tudástranszfer a multinacionális vállalatok belső hálózatában: a fejlődő országbeli leányvállalatok lehetőségei*

A multinacionális vállalatok belső hálózatában működő leányvállalatok részt vesznek a vállalaton belüli tudás létrehozásában és megosztásában, amellyel nemcsak a vállalat versenyképességének növeléséhez járulnak hozzá, hanem saját pozícióikat is erősíthetik a multinacionális vállalat belső hálózatában, csökkentve ezáltal az áthelyezés vagy üzembeszárás esélyét. Kutatásunkban arra a kérdésre keressük a választ, hogyan lehet a leányvállalatok vállalaton belüli pozícióját erősíteni azáltal, hogy elmozduljanak a tudást befogadó szerepéből a tudásátadó szerep irányába. Mivel a kérdésre az aktuális szakirodalom csak kevés támpontot szolgáltat, így feltáró jellegű kutatást alkalmaztunk, esettanulmányokat készítve 4 ország 13 multinacionális leányvállalatánál. Eredményeink rámutatnak a leányvállalatok belső tudáshálózatban betöltött szerepeinek dinamikájára, valamint azonosítjuk azokat a képességeket, amelyekkel egy leányvállalat elmozdulhat a tudásátadó szerep irányába.

SÓLYOM ANDREA adjunktusként dolgozik a Sapientia EMTE Csíkszeredai Karának Társadalomtudományi tanszékén. 2012-ben szerzett PhD-oklevelet az Eötvös Loránd Tudományegyetem szociológia és szociálpolitika doktori iskolájában, ahol középiskolás és egyetemista fiatalok politikai kultúrájáról írta disszertációját, amely 2018-ban jelent meg a GlobeEdit Kiadó gondozásában. Érdeklődési területe az ifjúság- és politikai szociológia, 1997 óta végez empirikus vizsgálatokat ezeken a területeken. Tanulmányozta az ifjúsági szubkultúrákat is a helyi társadalomban. A vidékfejlesztéshez kapcsolódó tárgyakat tanít, így egy további érdeklődési területe a gazdálkodás és vidékfejlesztés. Több mint ötven

nemzetközi, hazai illetve helyi konferencián adott elő, megközelítőleg ugyanennyi tanulmányt publikált hazai és külföldi folyóiratokban, kötetekben.

Solyom Andrea (egyetemi adjunktus, Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar, Társadalomtudományi Tanszék, Csíkszereda): *A fiatalok elvándorlása mint szakpolitikai kihívás a helyi társadalomban*

A fiatalok migrációjáról szóló elemzés a YOUNIG-projekt keretében készült, annak egyik rész kutatásaként. Előadásomban az eredeti tanulmány szerkezetét, kutatási előzményeit, módszertani vonatkozásait, kihívásait, néhány empirikus eredményét – ezenbelül a főbb szakpolitikai kihívásokra, amelyekkel a helyi hatóságoknak szembe kell nézniük, és a fiatalok migrációjának hatásait kezelő szakpolitikáikra koncentrálok –, illetve javaslatait ismertetem.

Sepsiszentgyörgyön az elvándorlás a legjelentősebb migrációs trend. Az elvándorlók között beazonosíthatók: rövid távú migránsok – ez a típus elsősorban a roma migránsok jellemzője; hosszú távú migránsok, többségük a jobb megélhetést célozza munkamigrációjával; míg egy kisebb csoport tanul és dolgozik egy időben külföldön. Vannak visszatérő migránsok is, de arányukat nehéz megbecsülni.

Kutatásunk során statisztikai adatokat elemeztünk, interjúkat készítettünk a migrációban érintett intézmények képviselőivel, fiatal migránsokkal, valamint fókuszcsoporthoz interjúra hívtuk a visszatérőket, amely során főként az adminisztratív kihívásokra fektetünk hangsúlyt.

FEJÉR TAMÁS (született 1977-ben) a BBTE Történelem és Filozófia Karán végzett történelem szakon 1999-ben, ugyanott mesteri oklevelet, majd a BBTE Református Tanárképző Karán 2011-ben doktori fokozatot szerzett. 2001-től az Erdélyi Múzeum-Egyesület Kutatóintézetének a munkatársa. Kutatási területe Erdély kora újkori története, közelebbről forrásfel-tárással és -kiadással foglalkozik az intézet keretében működő munkacsoport tagjaként, továbbá a 16. század második felének kormányzat- és intézménytörténetével, ezenbelül is főként a fejedelmi kancellária működésével és személyzetével kapcsolatos kutatásokat végez, korábban pedig iskola- és oktatástörténeti vonatkozású kérdések iránt is érdeklődött.

Jelentősebb közleményei is az említett témakörökben születtek, a közreműködésével megjelent forráskiadványok pedig a korszakra vonatkozó vizsgálódások gyakran hivatkozott munkái között szerepelnek.

A Magyar Tudomány Napja Erdélyben 17. fórumán elhangzó előadása:

Fejér Tamás (tudományos kutató, Erdélyi Múzeum-Egyesület, Kolozsvár): *Adalékok Erdély és Havasalfölde politikai kapcsolataihoz: Báthory Zsigmond 1595. évi vajdai kinevező levele Mihály vajda részére*

Az Erdély és Havasalfölde között megkötött 1595. május 20-i hűbéri szerződéssel párhuzamosan sor került egy másik, szintén május 20-án kelt oklevél kiállítására is, mellyel Báthory Zsigmond Mihály vajdát kinevezte élete végéig Havasalfölde vajdájává, megállapította a vajda és udvara fenntartásának költségeit, a havasalföldi mezővárosokat – köztük Bukarestet és Târgoviştét –, valamint bevételeiket átengedte a vajdának, saját birtokait és birtokjogait pedig örökre neki és törvényes férfi örököseinek adta. A történetkutatás előtt eddig ismeretlen, 16. század végén összeállított formuláskönyvben fennmaradt kinevező levél tehát újabb adatokat nyújt a két ország politikai kapcsolataihoz, melyek fényében módosítandónak véljük a román történetírásnak a hűbéri szerződéssel kapcsolatos jelenlegi álláspontját is.

MIHÁLY ISTVÁN középiskolai tanulmányait a Márton Áron Gimnáziumban, Csíkszeredában végezte, ezt követően a Marosvásárhelyi Orvosi és Gyógyszerészeti Egyetem általános orvostudományi karán diplomázott 2016-ban. Ugyanezen évtől kezdve Marosvásárhelyen ideggyógyászrezidens-képzésben vesz részt, illetve párhuzamosan elkezdte PhD-tanulmányát az egyetem Élettan Tanszékének agykutató laborjában, ahol 2017-től kezdve tanársegédi állást is betölt. Egyetemi diákévei alatt már bekapcsolódott az említett labor kutatásaiba, illetve nyaranta ösztöndíjasként több hónapos tanulmányutakon vesz részt Szegeden, Oxfordban, Budapesten, hasonló profilú agykutató intézményekben. Kutatási tevékenységet a

kísérletes epilepsziás modellben megfigyelhető sejtpopulációs változások, az epilepszia előrehaladása során megfigyelhető memória- és viselkedési zavarok feltérképezése, idegsejt-rekonstrukció terén végzett. Az egyik, Marosvásárhelyen végzett tanulmányával 2015-ben az OTDK-n első helyezést ért el. Jelenleg a kísérletes epilepsziás modellben terápiás céllal alkalmazott mélyagyi stimuláció betegségre, viselkedésre kifejtett hatását kutatja.

A Magyar Tudomány Napja Erdélyben 17. fórumán elhangzó plenáris előadása:

Mihály István (doktorandusz, Marosvásárhelyi Orvosi és Gyógyszerészeti Egyetem, Élettani Tanszék, Maros Megyei Sürgősségi Kórház, 2. sz. Neurológiai Klinika, Marosvásárhely): Korszerű terápiás készülékek a neurológiában

A folyamatos technológiai fejlődésnek köszönhetően a neurológiai betegségek el látásában egyre több készüléket használnak, ilyen műszercsaládok az elektromos ingerlésre alkalmas pacemaker-szerű stimulátorok és az automata gyógyszeradagoló pumparendszerek. Ezeket számos kórképben kipróbálták (mint például Parkinson-kór, depresszió, epilepszia, fájdalmak, bénulások, tremor) és jó pár közülük már bevált terápiás eszköznek is számít, annak ellenére, hogy a hatásmechanizmusukról gyakran nagyon kevés az ismeret. Ennek megfelelően ezen készülékek intenzív tanulmányok és állatkísérletek tárgyát képezik. Előadásomban ezen készülékek alkalmazásáról fogok beszélni, illetve az intézetünkben végzett kísérleteket mutatom be, melyek epilepsziás állapotok kezelését célozzák mélyagyi stimulációval.

ERCSEY-RAVASZ MÁRIA egyetemi tanulmányait a kolozsvári Babeş–Bolyai Tudományegyetem (BBTE) fizika szakán 2003-ban fejezte be, a következő évben pedig a Számítógépes fizika mesteri képzésben vett részt. Doktori tanulmányait kettős vezetés alatt végezte a BBTE Fizika Karán, illetve a Pázmány Péter Katolikus Egyetem Információs Technológia Karán (Infobionika), Budapesten. 2008 és 2011 között az amerikai Notre Dame Egyetem Hálózatkutató Központjában (iCeNSA) volt posztdoktori kutató. Jelenleg a BBTE Magyar Fizika Intézetének kutatója, illetve az Erdélyi Idegtudományi Intézet (TINS) kutatója és alelnöke. Számos nemzetközi folyóiratban publikált: 34 ISI-publikáció, több, mint

1000 hivatkozás, 15 h-index. Jelenlegi kutatási területei: a hálózattudományok alkalmazása főleg az agykutatásban; analóg számítógépek, optimalizációs problémák, nemlineáris dinamikus rendszerek. Dr. Ercsey-Ravasz Mária 2003-ban megkapta az *Ifjúsági Bolyai Díjat*, 2011-ben az MTA KAB *Fiatal Kutatók Díját*, 2012–2014 között *Marie Curie Ösztöndíjat*, 2013-ban az UNESCO–L’Oreal „*Nők a Tudományban*” Díját, majd 2015-ben a Román Tudományos Akadémia *Constantin Miculescu-díját*.

A Magyar Tudomány Napja Erdélyben 17. fórumán elhangzó plenáris előadása:

Ercsey-Ravasz Mária (tudományos kutató, BBTE Magyar Fizika Intézet, TINS–Erdélyi Idegtudományi Intézet, Kolozsvár): *Az agy strukturális hálózatának modellezése*

Az emlősök agyának mérete sokat változott az evolúció során. A funkcionális területek hálózatának tanulmányozása fontos tényező lehet a különböző fajok összehasonlításakor, ellenben a térbeli elhelyezés, a különböző geometria, a hálózat irányított és súlyozott jellege megnehezítik az összehasonlítást. Kísérleti adatok alapján, a majom agyának hálózatát tanulmányozva pár évvel ezelőtt kimutattuk, hogy a hálózat nagyon sok lokális, globális és súlyozott tulajdonságát meg lehet magyarázni egy egyszerű modell segítségével, amely egy exponenciális távolságszabályra (EDR) épül: az axonok száma exponenciálisan csökken a hosszuk szerint, egy λ rátával. Itt megmutatjuk, hogy a modell érvényes az egér és a patkány agyhálózatára is, csak más csökkenési rátát használva. Az összehasonlítások segítenek feltárni a hálózatok invariáns tulajdonságait, amelyek megmaradnak a különböző fajokban, de ugyanakkor érdekes különbségek is akadnak.

PÉNTEK MÁTÉ, mérnök, doktorandusz, a Müncheni Műszaki Egyetem kutatója és oktatója 1989-ben született Kolozsváron. A Báthory Gimnázium elvégzését követően 2008–2012 közt a Kolozsvári Műszaki Egyetemen végezte el az építőmérnöki alapképzést. Az egyetemen diákköri csapatot szervezett kutatáshoz és nemzetközi versenyeken való részvételhez. A közös munka (tészta)hid- és (balsafa) épületszerkezetek tanulmányozására, modellezésére, megépítésére és tesztelésére irányult. Mindezt több díjjal jutalmazták: IHEEP (International Highway Engineering Exchange Program – The International Educator and Student Participation Program, 2011, Winnipeg, Kanada: 1. díj), EERI

SDC (Earthquake Engineering Research Institute – Seismic Design Competition, 2012, Memphis, USA: Degenkolb Structural Innovation díj), RECCS (Tésztahíd Építő Világbajnokság, 2012, Budapest: a híd kategóriában 1. helyezés). 2012-től tanulmányait a Müncheni Műszaki Egyetemen folytatta, (DAAD – Deutscher Akademischer Austauschdienst) és közben a Collegium Talentum ösztöndíjasa. 2014-ben fejezte be mesteri tanulmányait a Computational Mechanics (numerikus mechanika) témában, és ekkor kezdte meg doktori tanulmányait a Lehrstuhl für Statikon (Statika Tanszéken) egy további DAAD-kutatói ösztöndíj keretében. Az alapképzés óta fő kutatási területe a szélhatás vizsgálata hidakon és épületeken, főleg numerikus módszerekkel. Ettől az évtől numerikus fejlesztésekről felelős egy német innovációs program keretében. Jelenlegi munkássága a numerikus szélcsatorna kiépítését segíti elő egy nemzetközi csapatmunka részeként.

A Magyar Tudomány Napja Erdélyben 17. fórumán elhangzó plenáris előadása:

**Péntek Máté (tudományos kutató, Müncheni Műszaki Egyetem, München):
Nyílt forráskódú kutatásfejlesztés: a numerikus szélcsatorna példája**

A szélerő hatását különlegesebb szerkezetekre hagyományosan kísérleti módszerekkel vizsgáljuk, mégpedig egy szélcsatorna segítségével. Ehhez egy nagyobb laboratórium szükséges, mérőeszközökkel, személyzettel. Ezt az elismert és bejáratott módszert szándékozunk numerikus módszerekkel kiegészíteni, esetenként akár helyettesíteni. A jelen kutatás olyan áramlástan és szerkezetmechanikai algoritmikai fejlesztéseken dolgozik, amelyek ezt a hibrid vizsgálati módszert segítik elő. Mindezek a fejlesztések egy nyílt forráskódú szoftverbe kerülnek bele, így az elvégzett kutatás könnyen megosztható, követhető, mások által is használható. Az ilyen munkameneteknek többirányú kedvező hatásuk lehet különböző kutatási területekre, intézményekre, személyekre.

FARKAS CSABA 1987. január 6-án született Székelyudvarhelyen. Székelykeresztúron nevelkedett, iskolai tanulmányait a székelykeresztúri Orbán Balázs Gimnáziumban végezte. Ezt követően a tanulmányait a Babeş–Bolyai Tudományegyetem Matematika-Informatika Karán folytatta. 2014-ben védte meg az első doktori tézisét a kolozsvári Babeş–Bolyai Tudományegyetem Matematika Intézetében, dr. Varga György Csaba irányítása alatt, majd 2018-ban a második doktori tézisét a budapesti Óbudai Egyetemen, dr. Kristály Sándor irányítása alatt. Jelenleg a Sapientia EMTE Marosvásárhelyi Karának docense. Kutatási területe a variációszámítás, a geometriai analízis, illetve a parciális differenciálegyenletek. Tanulmányait a következő szakfolyóiratok köztölték: Calculus of Variations and Partial Differential Equations, Nonlinear Analysis Real World Applications, ESAIM: Calculus of Variations, Communications in Contemporary Mathematics Nonlinear Analysis: Theory, Methods and Applications stb. Ezek közül kiemelne két dolgozatot. A Calculus of Variations and PDE szakfolyóiratban megjelent tanulmányában Kristály Sándorral és Varga Csabával közösen, nem reverzibilis Finsler-sokaságokon értelmezett Sobolev-terek refelexivitásáról igazoltak egy tételt, valamint a Communications in Contemporary Mathematics szakfolyóiratban megjelent tanulmányban, Francesa Faracival közösen, egy karakterizációs eredményt igazoltak Schrödinger-egyenletekre vonatkozóan, nem kompakt Riemann-sokaságokon.

A Magyar Tudomány Napja Erdélyben 17. fórumán elhangzó plenáris előadása:

Farkas Csaba (egyetemi docens, Sapientia EMTE, Marosvásárhelyi Kar, Matematika-Informatika Tanszék, Marosvásárhely): A differenciálegyenletek világa

Az előadásban a közönséges és parciális differenciálegyenletek fontosságát szeretnénk kihangsúlyozni a valós alkalmazások esetén. Az előadás első részében különböző matematikai modelleket mutatunk meg, amelyek tanulmányozásához differenciálegyenletek ismerete szükséges. A második részben a jól ismert Schrödinger-egyenlet, illetve az ún. Schrödinger–Maxwell-egyenletrendszer is tanulmányozni fogjuk. A használt módszerek a variációszámítás témaköréből vannak, amely a XX. század második felétől kezdődően fejlődött ki, melyet ma kritikuspont-elméletnek nevezünk, és amely egy modern, nem szokványos tárgyalási eszköztárat biztosít különböző differenciálgeometriai, illetve nemlineáris differenciálegyenletek tanulmányozásában.

CSATA ZSOMBOR Gyergyócsomafalván született, iskoláit a csíkszeredai Márton Áron Gimnáziumban, majd a Babeş–Bolyai Tudományegyetem (BBTE) szociológia szakán végezte, a doktorátusát is itt szerezte. Hosszabb tanulmányi és kutatói kitérőket tett a Budapesti Corvinus Egyetemen, az Indiana Universityn (Rézler-ösztöndíj) és a University of Texason (Fulbright-ösztöndíj), rövidebbeket a benini Abomey-Calavi Egyetemen és az Amszterdami Egyetemen. Jelenleg a BBTE Magyar Szociológia és Szociális Munka Intézetének docense és a Magyar Tudományos Akadémia Kisebbségkutató Intézetének munkatársa. Kutatói munkájáért az MTA-tól Arany János Díjat és Bolyai Emléklapot kapott, oktatói

tevékenységéért a BBTE két alkalommal is kitüntette. Korábbi kutatásai az erdélyi magyarok migrációjára, az iskolázottsági és munkaerőpiaci egyenlőtlenségekre, az oktatásból a munkába való átmenet kérdéseire vonatkoztak. Doktori disszertációját az erdélyi kisvállalkozások társadalmi beágyazottságáról írta. Mostanában is gazdaság-szociológiai témákkal foglalkozik, elsősorban az etnikumközi viszonyok ökonómiája, az etnikai-nyelvi sokféleség jóléti vonatkozásai érdeklik.

A Magyar Tudomány Napja Erdélyben 17. fórumán elhangzó plenáris előadása:

Csata Zsombor (egyetemi docens, BBTE, Magyar Szociológia és Szociális Munka Intézet, Kolozsvár): „Áldás vagy átok?” Etnikai sokféleség és jóléti viszonyok Erdélyben

Hogy az etnikai sokféleség a társadalom jólétére és a gazdaság fejlődésére nézve jó vagy rossz hatással van, az általában az intézményi környezet sajátosságain múlik. A jól működő demokráciákban sikeresebb a változatos igényű állampolgárok együttműködésének az ösztönzése. A kompetenciák és a készségek sokfélesége, a mássággal való szembeütközés általában kreativitást szül, jó hatással van az innovációra és a kölcsönös tanulás mentén azok gyors diffúziójára. A demokrácia intézményeinek a legitimitását viszont nagyban meghatározza, hogy az emberek mennyire rendszeresen és mennyire aktívan vesznek részt azok alakításában, milyen mértékű az adott régióban/országban a civil és politikai részvétel.

Annak ellenére, hogy az etnikai-nyelvi sokszínűség a mai napig végigkíséri Erdély történetét, viszonylag kevés a tudományos igényű, módszeres reflexió ezekről a kérdésekről. Előadásunkban azt vizsgáljuk meg, hogy az etnolingvisztikai diverzitásnak, ezen belül pedig sajátosan az etnikai polarizációnak milyen hatása van a helyi gazdaságok fejlettségére és a jóléti viszonyokra Erdélyben, és hogy az állampolgárok politikai és civil részvétele miképpen befolyásolja ezt a hatást.

SZILÁGYI-VARGA ZSUZSA

Magyar nyelvudománnyal, főként a névtan, a szociolingvisztika és a nyelvjárástan körébe tartozó kérdések vizsgálatával foglalkozik. Az alap- és a mesterképzést a Babeş–Bolyai Tudományegyetem Bölcsészettudományi Karán (magyar nyelv és irodalom szak, magyar nyelvészeti és irodalomtudományi tanulmányok szak), a doktori képzést pedig a Debreceni Egyetemen működő Modern Nyelvészet PhD-doktoriprogram keretein belül végezte. Jelenleg a Partiumi Keresztény Egyetem magyar nyelv és irodalom szakának tanársegéde, oktatója. Mindemellett az Új Nemzeti Kiválóság Program támogatásával doktorjelöltként a bihari Hegyköz területén kutat. Elsősorban

élnyelvi és történeti helynévgyűjtést, valamint helynév-szociológiai felméréseket folytat.

Ebben a témakörben eddig öt nagyobb írása látott napvilágot:

2018. A kisbábonyi cigányság helynévismerete. In: Farkas Tamás (szerk.). *Névtani Értesítő* 40. Budapest.
2018. Hegyközcsonatár élnyelvi és történeti helynevei. In: Szilágyi Ferenc (szerk.). *Partium. Társadalom, tradíció, erőforrások*. Nagyvárad.
2017. A kisbábonyi magyarság helynévismerete. In: Dobi Edit–Hoffmann István–Tóth Valéria (szerk.). *Magyar Nyelvjárások* 55. Debrecen. 75–109.
2017. Kisbábony. Egy aprófalú belterületi helynevei és mentális településmorfológiája. In: Hoffmann István–Tóth Valéria szerk. *Helynévtörténeti Tanulmányok* 13. Debrecen. 171–191.
2015. A romániai Kisbábony helynevei. In: Dobi Edit–Hoffmann István–Tóth Valéria szerk. *Magyar Nyelvjárások* 53. Debrecen. 157–187.

A Magyar Tudomány Napja Erdélyben 17. fórumán elhangzó plenáris előadása:

Szilágyi-Varga Zsuzsa (tanársegéd, Partiumi Keresztény Egyetem, Nyelv- és Irodalomtudományi Tanszék, Nagyvárad): *Helynévgyűjtő névszociológia a Partiumban*

A Debreceni Egyetemen működő Magyar Nyelv- és Névtörténeti Kutatócsoporttal és a Partiumi Keresztény Egyetemhez tartozó Partiumi Területi Kutatások Intézetével együttműködve 2016 óta a Partium területén folytatok az onomasztika tárgykörébe tartozó kutatásokat. Az elmúlt két évben tizenegy településen végeztem élnyelvi és történeti helynévgyűjtést, valamint helynév-szociológiai jellegű felméréseket. A munka első része a különböző településekhez tartozó helynevek összegyűjtéséből, lokalizálásából és rendszerezéséből, a kutatás második szakasza pedig az adatok szociolingvisztikai szempontú elemzéséből állt. A nevek, s ezen belül a helynevek is, sokat elárulnak arról a társadalmi csoportról, amelyhez tartoznak. Éppen ezért nem pusztán összegyűjteni és megőrizni érdemes őket, de a keletkezésükkel, a használatukkal kapcsolatos információk is fontos adalékokkal szolgálhatnak a vizsgált nyelvhasználati jelenségek megértéséhez.

ABOD ÉVA

Egyetemi tanulmányait 2008-ban végezte el a Sapientia EMTE környezetmérnöki szakán. Szakdolgozatát nitrogénfixáló baktériumok genetikai vizsgálatából írta. Ezután kutatóasszisztensként dolgozott az Egyetem Biomérnöki Tanszékén, majd doktori tanulmányait a Bukaresti Politechnika Egyetem Alkalmazott Kémia és Anyagtudományok Kar Vegyészmérnöki Doktori Iskolájának keretén belül a Sapientia EMTE csíkszeredai laboratóriumaiban végezte. Tézise témája szervesanyag-mobilizáló baktériumokon alapuló talajoltóanyagok kifejlesztése és oltóanyagreceptek kidolgozása volt.

A doktori tanulmányai alatt lehetősége adódott a budapesti Eötvös Loránd Tudományegyetem Mikrobiológiai Tanszékén több hónapos tanulmányi úton részt venni, mely során rengeteg hasznos tapasztalatot szerzett. Doktori tanulmányai befejeztével (2011) újból kutatói munkát kapott a Sapientia csíkszeredai laboratóriumaiban. 2012 ősztől pedig posztdoktori kutatási ösztöndíjat nyert el a gödöllői Ökológiai Mezőgazdasági Kutatóintézetől (ÖMKI). A kutatási témája, doktori tézise témájából kiindulva a környezetszennyező műtrágyákat kiváltó bio-talajoltóanyagok kifejlesztése, működésük és hatásuk vizsgálata volt. 2015-től óraadói és laborvezető, majd 2017 szeptemberétől adjunktusi pozíciót tölt be a Sapientia EMTE, Marosvásárhelyi Kar, Sepsiszentgyörgyi Tanulmányi Központjában. Jelenlegi kutatómunkája célja Sepsiszentgyörgy környéki különböző talajtípusok tápelemtartalmának és biológiai aktivitásának összehasonlító vizsgálata.

A Magyar Tudomány Napja Erdélyben 17. fórumán elhangzó plenáris előadása:

**Abod Éva (egyetemi adjunktus, Sapientia EMTE, Marosvásárhelyi Kar, Kertész-mérnöki Tanszék, Sepsiszentgyörgyi Tanulmányi Központ, Sepsiszentgyörgy):
*Baktériumok szerepe a mezőgazdaságban***

Napjainkban a mikrovilág célzott alkalmazhatósága a mezőgazdaságban elterjedőben van, mégis tevékenységeikről és működésük feltételeiről kevés információval rendelkezünk. A bakteriális eredetű talajoltóanyagok kifejlesztése többlépcsős folyamaton keresztül történik meg: a baktériumok izolálása, azonosítása, a jótékony tulajdonságai alapján történő szelektálása, majd a kiválasztott baktériumtörzsekből az oltóanyag előállítás.

Kutatásaink során több száz, talajból és rizoszférából izolált baktériumot vizsgáltunk meg, keresve azokat a tulajdonságokat, amelyekkel hozzájárulhatnak haszonnövényeink fokozottabb fejlődéséhez, illetve különböző fertőzésekkel szembeni ellenállóságához. A szelektált baktériumtörzsek hatását laboratóriumi és üvegházi körülmények között ellenőriztük, majd ipari előállíthatóságuk érdekében meghatároztuk azok tenyésztési körülményeit.

LÁSZLÓ ZOLTÁN

Egyetemi tanulmányait a BBTE Biológia és Geológia Karának Biológia szakán kezdte 1998-ban. Szakdolgozatát a rózsagubacsok (*Diplolepis* sp.) parazitoid közösségének szerkezetéről írta. Magiszteri tanulmányait szintén a BBTE Biológia és Geológia Karán, a sejtbiológia és molekuláris biotechnológiák szakán végezte. Magiszteri dolgozatában egy generalista parazitoid faj különböző gazdaszervezetekben fejlődő populációinak morfológiai és genetikai összehasonlítását végezte el. A PhD-fokozatot a Debreceni Egyetem Környezettudományi Doktori Programjában szerezte 2007-ben. PhD-disszertációjának tézisei szintén a rózsagubacsok

ökológiájához kapcsolódtak. A PhD-képzés után a Magyar Természettudományi Múzeum Állattárában dolgozott segédmuzeológusként a Darázsgyűjteményben. Adjunktusként folytatta kutatásait a BBTE Biológia és Geológia Karának Taxonómia és Ökológia Tanszékén 2008-tól. Kutatásai célja a táji léptékű változások parazitoid közösségekre gyakorolt hatásának a leírása és modellezése. E közösségek méreteiket és hozzáférhetőségüket tekintve a gerinces ragadozóközösségeknél sokkal alkalmasabbak közösségökológiai vizsgálatokra, illetve életmenetük révén belátható időn belül számos generációjukat figyelhetik meg. Vizsgálatai eredményeképpen olyan kérdésekre kaphatunk választ, hogy a táji léptékű változások miként hatnak az ivararányra, vagy a ritka fajok előfordulására.

A Magyar Tudomány Napja Erdélyben 17. fórumán elhangzó plenáris előadása:

László Zoltán egyetemi docens, intézetigazgató, Magyar Biológiai és Ökológiai Intézet, Babeş–Bolyai Tudományegyetem, Biológia és Geológia Kar: *Képletek két ország határán: mit (nem) tudunk a gubacsokról?*

Az élővilágban gyakoriak az együttműködések egymástól rendszertanilag távol álló lények között. Azonban az együttműködéseknel gyakrabban találkozunk a parazitizmussal. Vannak esetek, amikor a másik fél kihasználása igen furcsa szerkezetek képzésén keresztül valósul meg. Ilyen képletek, szerkezetek a gubacsok, amelyek növényi képződmények, azonban kizárólag külső behatásra, különféle állatok jelenléte mellett jönnek létre. Képződésük mechanizmusának rejtélyét máig nem sikerült megoldani, azonban a rendelkezésre álló módszerek tárházának bővülése egyre közelebb visz ennek megfejtéséhez. A lehetséges mechanizmusokat és ezeknek a jövőbeli esetleges alkalmazhatóságát fogom bemutatni, rávilágítva, hogy a növények irányításában egyes élőlények jóval előttünk járnak.

AZ EME SZAKOSZTÁLYAINAK ÉS FŐKEGYESÜLETEINEK TUDOMÁNYOS ÜLÉSSZAKA

I. BÖLCSESZET-, NYELV- ÉS TÖRTÉNETTUDOMÁNYI SZAKOSZTÁLY

Nyelvészet, irodalom, néprajz szekció

**Összefüggések, felismerések. Kutatások a nyelvészet-, irodalom-, néprajz-,
színház- és zenetudomány körében**

Helyszín: EME-székház, Kolozsvár, Jókai/Napoca u. 2–4. sz.

Időpont: 2018. november 24., 9.00 óra.

Történelem szekció

Könyvtár, levéltár, társadalom

Helyszín: EME-székház, Kolozsvár, Jókai/Napoca u. 2–4. sz.

Időpont: 2018. november 24., 9.00 óra.

Nőtörténeti interdiszciplináris kutatások

Helyszín: EME-székház, Kolozsvár, Jókai/Napoca u. 2–4. sz.

Időpont: 2018. november 24., 15.00 óra.

Zenetudományi szekció

**Erdélyiség a magyar zeneszerzők műveiben. Zenetudományi konferencia a 85
éves Angi István tiszteletére**

Helyszín: Partiumi Keresztény Egyetem, Nagyvárad, Városháza utca 27. sz, Bartók terem

Időpont: 2018. november 23–24.

II. TERMÉSZETTUDOMÁNYI SZAKOSZTÁLY

Erdélyi Természettudományi Konferencia (ETK '18)

Helyszín: Apáczai Csere János Gimnázium, Kolozsvár, Király/I.C. Brătianu u. 26. sz.

Időpont: 2018. november 24., 9.00 óra.

III. ORVOS- ÉS GYÓGYSZERÉSZTUDOMÁNYI SZAKOSZTÁLY

A marosvásárhelyi magyar nyelvű gyógyszerészképzés 70 éves évfordulója

Helyszín: Marosvásárhelyi Művészeti Egyetem Stúdió Színháza, Marosvásárhely, Köté-
les Sámuel u.

Időpont: 2018. október 26–27.

XXII. Erdélyi Orvosnapok

Helyszín: Csíkszereda, Apáczai Csere János Pedagógusok Háza, Taploca út 20. sz.

Időpont: 2018. november 9–10.

Kolozsvári szekció

Helyszín: Református Kollégium, Díszterem, Kolozsvár, Farkas/M. Kogălniceanu u. 16. sz.

Időpont: 2018. november 24., 10.00 óra.

IV. JOG-, KÖZGAZDASÁG- ÉS TÁRSADALOMTUDOMÁNYI SZAKOSZTÁLY

Munka határok nélkül. A munka interdiszciplináris megközelítése

Helyszín: BBTE, Közgazdaság- és Gazdálkodástudományi Kar, Kolozsvár, Teodor Mihali u. 58–60. sz., 118. terem

Időpont: 2018. november 24., 10.00 óra.

Jogtudományi szekció

Fejezetek Erdély jogtörténetéből

Helyszín: Sapientia EMTE, Jogtudományi Intézet, Kolozsvár, Tordai út 4, B301-es terem

Időpont: 2018. november 20., 17.00 óra.

V. MŰSZAKI TUDOMÁNYOK SZAKOSZTÁLYA

XIX. Műszaki Tudományok Ülésszak

Helyszín: Sapientia EMTE, Kolozsvár, Mátyás király/ Matei Corvin u. 4. sz., Óváry-terem

Időpont: 2018. november 24., 9.00 óra.

VI. MATEMATIKAI ÉS INFORMATIKAI SZAKOSZTÁLY

9. Matematika és Informatika Alkalmazásokkal Konferencia

Helyszín: Parajd

Időpont: 2018. november 16–18.

VII. AGRÁRTUDOMÁNYI SZAKOSZTÁLY

XIV. Agrártudományi Konferencia. Tudomány és technológia

Helyszín: Sapientia EMTE, Marosvásárhelyi Kar, Főépület, 114-es terem, Koronka 1/C.

Időpont: 2018. november 17., 9.00 óra.

CSÍKSZEREDAI FIÓKEGYESÜLET

Székelyföld a magyar hazáért. Tudományos konferencia az 1848–1849-es forradalom és szabadságharc 170. évfordulójára

Helyszín: Sapientia EMTE, Csíkszereda, Szabadság tér 1. sz.

Időpont: 2018. november 9., 10.00 óra.

GYERGYÓSZENTMIKLÓSI FIÓKEGYESÜLET

1848, 1918 Székelyföld, Erdély és Magyarország történetében

Helyszín: Gyergyószentmiklósi Városi Könyvtár

Időpont: 2018. október 24–25., 9.00 óra.

MAROSVÁSÁRHELYI FIÓKEGYESÜLET

Tudományos konferencia a Marosvásárhelyi Református Kollégium 300. évfordulója és a 2018-as centenáriumi év alkalmából

Helyszín: Teleki-Bolyai Könyvtár, Marosvásárhely.

Időpont: 2018. december 15., 9.00 óra

SEPSISZENTGYÖRGYI FIÓKEGYESÜLET

Határtalan tudomány. Tudomány határok nélkül.

Helyszín: Sapientia EMTE, Sepsiszentgyörgy, Csíki utca 50. szám

Időpont: 2018. november 8., 11.00 óra

I. BÖLCSÉSZET-, NYELV- ÉS TÖRTÉNETTUDOMÁNYI SZAKOSZTÁLY

NYELVÉSZET, IRODALOM, NÉPRAJZ SZEKCIÓ

ÖSSZEFÜGGÉSEK, FELISMERÉSEK. KUTATÁSOK A NYELVÉSZET-, IRODALOM-, NÉPRAJZ-, SZÍNHÁZ- ÉS ZENETUDOMÁNY KÖRÉBEN

Helyszín: EME-székház, Kolozsvár, Jókai/Napoca u. 2–4. sz.

Időpont: 2018. november 24., 9.00 óra.

8.30 ■ Köszöntés: Keszeg Vilmos, az EME elnöke

Elnök: Egyed Emese

8.40 ■ Bányai Éva egyetemi tanár (Bukaresti Egyetem): *Erdély-re-prezentációk III.*

9.00 ■ Tapodi Zsuzsa egyetemi tanár (Sapientia EMTE): *Önmagunk árnyékaivá válni*

9.20 ■ Balázs Lajos egyetemi tanár (Sapientia EMTE): *HENGERGŐZÉS – paraszti szexorgia, farsangi szabadosság, erotikus játék, termékenység vagy érintéses mágia? Összefüggések, felismerések*

9.40 ■ Vita, szünet

Elnök: Papp Kinga

10.00 ■ Csorba Dávid főiskolai docens (KGRE, ETK, Református Örökség Műhely): *Apafi Mihály fejedelem temetései*

10.20 ■ Gábor Csilla egyetemi tanár (BBTE): *Legenda és királytükör között. Illyés András két királyéletrajzáról*

10.40 ■ Vita, szünet

Elnök: Tapodi Zsuzsa

10.50 ■ Benő Eszter doktorandusz (BBTE, Brassai Sámuel Elméleti Líceum): *Két nyelv és két kultúra vonzásában. Dóczi Lajos szerepkörei*

11.10 ■ Varga Ildikó egyetemi adjunktus (BBTE): *Bán Aladár finn levelezése. Adalékok a magyar–finn kulturális kapcsolatok történetéhez*

11.30 ■ Furu Adél társult oktató, nyelvész (BBTE): *1917 decembere: az elmékedés ideje Finnországban*

11.50 ■ Vita, szünet

Elnök: Csorba Dávid

12.10 ■ Pap Levente egyetemi docens (Sapientia EMTE): *Egyházatyák és a magyar kereszt(y)én(y)ség eredete a 17–18. századi történetírásban.*

12.30 ■ Csata Adél doktorandusz (BBTE): *A Magyar Hírmondó szerepe Benkő József literatúratörténet-írói tevékenységében*

12.50 ■ Vita

TÖRTÉNELEM SZEKCIÓ

KÖNYVTÁR, LEVÉLTÁR, TÁRSADALOM

Helyszín: EME-székház, Kolozsvár, Jókai/Napoca u. 2–4. sz.

Időpont: 2018. november 24., 9.00 óra.

9.00 ■ Köszöntő

Elnök: W. Kovács András (az EME Kutatóintézete, Kolozsvár)

9.10 ■ Hegyi Géza (az EME Kutatóintézete, Kolozsvár): *Az egyházi tized birtokosai a középkori Erdélyben*

9.30 ■ Arany Krisztina (MNL OL, Budapest): *A Firenzei Manini család Erdélyben*

9.50 ■ Pakó László (az EME Kutatóintézete, Kolozsvár): *Család és bűnözés. Halálos kimenetelű házastársi konfliktusok a kora újkori Kolozsváron*

10.10 ■ Kulcsár Krisztina (MNL OL, Budapest): *II. József Erdélyben és utazásának hatásai*

10.30 ■ Hozzászólások

10.40 ■ Szünet

Elnök: Kovács András (EME, BBTE, Kolozsvár)

10.50 ■ Bányai Réka (Teleki–Bolyai Könyvtár, Marosvásárhely): *A mikházi ferences kolostor ősnymtatványai*

11.10 ■ K. Weisz Szidónia (Teleki–Bolyai Könyvtár, Marosvásárhely): *„Hogy lássák, nem voltam pór ...”* Halotti címerek a Teleki–Bolyai Könyvtár gyűjteményeiben

11.30 ■ Kurta József (Protestáns Teológiai Intézet, Kolozsvár): *20. századi liturgiai reformok az erdélyi református egyházban*

11.50 ■ Hozzászólások

12.00 ■ Szünet

- Elnök: Fejér Tamás (az EME Kutatóintézete, Kolozsvár)
- 12.10 ■ Rác György (MNL OL, Budapest): *Az Országos Levéltár megújuló Mohács előtti adatbázisa*
- 12.30 ■ Laczlavik György (MNL OL, Budapest): *Az Országos Levéltár Mohács utáni adatbázisa: forrásfeltárás–digitalizálás–feldolgozás (1526–1570)*
- 12.50 ■ Bándi András (Evangélikus Egyház Központi Levéltára, Nagyszeben): *Az ágostai hitvallású evangélikus egyház Nagyszebeni Központi Levéltárának forrásadottságai*
- 13.10 ■ Bogdándi Zsolt (az EME Kutatóintézete, Kolozsvár): *Levéltártöredékek az Erdélyi Múzeum-Egyesület Kézirattárában*
- 13.30 ■ Hozzászólások
- 13.40 ■ Ebédszünet
- 15.00 ■ *Nőtörténeti szekció* – az EME Bölcsészeti-, Nyelv- és Történettudományi Szakosztály mindkét szekciójának részvételével.

NŐTÖRTÉNETI INTERDISZCIPLINÁRIS KUTATÁSOK

Helyszín: EME-székház, Kolozsvár, Jókai/Napoca u. 2–4. sz.

Időpont: 2018. november 24., 15.00 óra.

Szervezők:

Bölcsészeti-, Nyelv- és Történettudományi Szakosztály
az MTA Nőtörténeti Munkabizottsága,
az ELTE Nőtörténeti Kutatóközpontja
BBTE, Sapientia EMTE
PKE, Művészeti Tanszék

Elnök: Varga Ildikó

- 15.00 ■ Nagy Emőke levéltáros (Gyulafehérvári Főegyházmegyei Levéltár Kolozsvári Gyűjtőlevéltára): *Szent Anna-prédikációk Temesvári Pelbártnál és Michael de Hungariánál: ki vett át kitől?*
- 15.20 ■ Papp Kinga kutató, társult oktató (EME, BBTE): *Apor Péterné, „Háromszék királynője”*
- 15.40 ■ Biró Annamária egyetemi adjunktus, kutató (BBTE, EME): *Női költészet a 18–19. század fordulóján. Szereplehetőségek és problémák*
- 16.00 ■ Vita

Elnök: Tar Gabriella-Nóra

- 16.10 ■ Kozma Éva doktorandusz (BBTE): *Küldetéstudat, énkép és családi állapot összefüggései Komlóssy Ida színészi karrierjében*
- 16.30 ■ Bartha Katalin Ágnes kutató, társult oktató (EMKE, Szabédi-ház–BBTE) *Színészkonstrukciók és a szerepkör*

16.50 ■ Vita, szünet

Elnök: Fehér Andrea

17.00 ■ Szilágyi Ágnes Judit, egyetemi docens (ELTE BTK, Nőtörténeti Kutatóközpont): *Női alkotók a portugál–brazil Revista Atlântida (1915–1920) körül*

17.20 ■ Pető Andrea, egyetemi tanár (CEU): *A II. világháborús nemi erőszak története Magyarországon*

17.40 ■ Lengyel Nóra, doktorandusz (ELTE BTK, Nőtörténeti Kutatóközpont): *Megküzdési stratégiák és narratív identitás Fenyvesi Judit szociális testvér önéletrésében*

18.00 ■ Vita

18.30 ■ Lapbemutató: a Szépirodalmi Figyelő nő történeti száma, bemutatják: Biró Anna-mária, Demus Zsófia, Zsigmond Andrea.

ZENETUDOMÁNYI SZEKCIÓ

ERDÉLYISÉG A MAGYAR ZENESZERZŐK MŰVEIBEN. ZENETUDOMÁNYI KONFERENCIA A 85 ÉVES ANGI ISTVÁN TISZTELETÉRE

Helyszín: Partiumi Keresztény Egyetem, Nagyvárad, Városháza utca 27. sz, Bartók Terem

Időpont: 2018. november 23–24.

Szervezők:

Erdélyi Múzeum-Egyesület, Bölcsész- és Történettudományi Szakosztály

Erdélyi Zenetudományi Munkaközösség

Partiumi Keresztény Egyetem, Művészeti Kar

2018. november 23.

10.00 ■ Pálfi József, Nagyvárad, PKE-rektor, a konferencia köszöntése

10.10 ■ Angi István plenáris előadása

10.45 ■ Sófalvi Emese, Kolozsvár, BBTE: *Ajánlások, datálások Ruzitska György zeneműveiben*

11.05 ■ Hausmann Kóródy Alice, Nagyvárad, PKE: *Egy zeneszerző-nemzedék indulása*

11.30 ■ Kávészünet

12.00 ■ Fábíán Attila, PKE, II. éves mesterképzős hallgató: *Szabó Csaba: Sirató Janus Pannoniusról (vegyeskarrá)*

12.25 ■ Várad Judit, Debrecen, Zeneművészeti Kar: *Hagyomány és modernizmus Szabó Csaba Távolodva című művében*

13.00 ■ Ebédészünet

14.30 ■ Potyó István, Kolozsvár, egyházzeneész, Szent Mihály-templom: *Egy erdélyi egyházzeneész, Ruzitska György első miséje*

- 14.55 ■ Horváth Bálint, Budapest/Nagyvárad, PKE: „Atlantisz harangoz” – Erdély hangja az erdélyi magyar zeneszerzők második generációjának műveiben, avagy egy kutatás tanulságai
- 15.20 ■ Lászlóffy Réka, Nagyvárad, PKE: „Nem éltem hiába” – Márkos Albert hegedű-zongora darabjáról
- 15.45 ■ Windhager Ákos, Budapest, MMA: Terényi Ede Erdély-képe zenekari művei alapján
- 16.10 ■ Kávészünet
- 16.30 ■ Könyvbemutató: *Adalékok a romániai magyar zeneszerzés történetéhez*

2018. november 24.

- 10.00 ■ Lázár Zsombor, Csíkszereda, Nagy István Művészeti Líceum: *Adalékok Ruzitska György (1876–1869) csellómuzsikájának megismeréséhez. Adagio és Rondo gordonkára zenekari kísérettel*
- 10.25 ■ Lászlóffy Zsolt, Nagyvárad, PKE: *Erdélyi „harmincasok”*
- 10.50 ■ Fodor Attila, Nagyvárad, PKE: *Az alkotó, a pedagógus és a publicista. Vermesy Péter az erdélyi magyar sajtó tükrében*
- 11.15 ■ Angi István köszöntése

II. TERMÉSZETTUDOMÁNYI SZAKOSZTÁLY

ERDÉLYI TERMÉSZETTUDOMÁNYI KONFERENCIA (ETK '18)

Helyszín: Apáczai Csere János Gimnázium, Kolozsvár, Király/I.C. Brătianu u. 26. sz.

Időpont: 2018. november 24., 9.00 óra.

8.30 ■ Regisztráció

9.00 ■ Megnyitó – „Határtalan tudomány” – Kékedy-Nagy László szakosztályelnök

1. PLENÁRIS ELŐADÁSOK

- 9.10 ■ Kerényi-Nagy Viktor (botanikus, Magyar Mezőgazdasági Múzeum és Könyvtár, Budapest): *Erdély vadon termő rózsái és galagonyái*
- 9.50 ■ Bartók Katalin (biológus, BBTE): *101 éve született Róbert Endre, biológus, a Babeş–Bolyai Egyetem tanára. (emlékünnepe)*

2. BIOLÓGIA SZEKCIÓ

Ülésvezető: Bartók Katalin (EME, Kolozsvár)

- 10.20 ▪ Uray Zoltán: *Az immun-onkoterápiai kutatások kapták meg a 2018-as orvosi-életteni Nobel-díjat*
- 10.40 ▪ Lukács Áron: *Traitek és kombinált trait-csoportosítások összehasonlítása: vajon melyik tükrözi jobban a bentikus közösségek funkcionális változásait?*
- 11.00 ▪ Soós Ádám, Csákány Olivér, Fodorpataki László: *Biodízel előállítására alkalmas mikroalga termesztési körülményeinek optimalizálása táplálkozási tényezőkkel*
- 11.20 ▪ Tompá Bernát, Fodorpataki László: *A korai egyedfejlődés és a stressztűrő képesség serkentése új típusú, természetes eredetű bioaktív anyaggal termesztett növényeknél*
- 11.40 ▪ Kávészünet
- 12.10 ▪ Patkó Ferenc: *Mediterrán biocönózisok*
- 12.30 ▪ Korcsog Mátyás: *A nagyszabedben Gyógyszerészeti Múzeum története*

3. FÖLDTUDOMÁNYOK SZEKCIÓ

Ülésvezető: Kis Boglárka Mercedesz (BBTE, Kolozsvár)

- 10.20 ▪ Sándor Gábor: *Talajtulajdonságok és a városi környezet kapcsolata Debrecenben*
- 10.40 ▪ Kertész Gréta Titanilla: *A Jászsági-medence (Tiszasüly) negyedidőszaki szelvényeinek kronosztratigráfiai vizsgálata*
- 11.00 ▪ Wanek Ferenc: *Néhány, történész szemmel pontatlanul ismert, Kolozsvár környéki, eltűnt középkori település helyének földrajzi meghatározása*
- 11.20 ▪ Molnár Mihály, Hubay Katalin, Futó István, Túri Marianna, Braun Mihály, Palcsu László, Jull A. J. Timothy, Harangi Szabolcs, Magyar Enikő: *Mit árulnak el a radiokarbon-mérések a Csomád-vulkánról?*
- 11.40 ▪ Kávészünet
- 12.10 ▪ Buró Botond, Lóki József, Négyesi Gábor, Novák Tibor József: *Nyírségi kovárványrétegek szedimentológiai jellemzése és kialakulásuk feltételének vizsgálata*
- 12.30 ▪ Gergely Virág, Buró Botond, Kertész Titanilla, Molnár Mihály: *Földigilisztá-bioszferoidok C-14-korolásának tesztelése modern talajokon*
- 12.50 ▪ Kerekes Anna, Poszet Szilárd: *Földcsuszamlásveszély és kockázatértékelés térinformatikai módszer alkalmazásával kolozsvári mintaterületen*

4. KÉMIA SZEKCIÓ

Ülésvezető: Kékedy-Nagy László (EME, Kolozsvár)

- 10.20 ▪ Szőke Árpád Ferenc, Szabó Gabriella Stefánia, Mureşan Liana Maria, Hórvölgyi Zoltán, Albert Emőke: *Indigókárminnal ionosan térhálósított, antikorróziós kitozánbevonat vizsgálata cinkhordozókon*
- 10.40 ▪ Farkas Noémi-Izabella, Barabás Réka: *Hidroxiapatit és hidroxiapatit-kompozitok előállítása, illetve adszorpciós és deszorpciós tulajdonságainak vizsgálata antocianin-kivonattal*
- 11.00 ▪ ifj.Várhelyi Csaba, Pokol György, Goga Firuţa, Golban Ligia-Mirabela, Várhelyi Melinda, Huszthy Péter, Papp Judit, Mihály Judith: *Schiff-bázisokkal és α -dioximokkal képzett palládiumkomplexek szintézise, valamint fizikai-kémiai és biológiai vizsgálata*
- 11.20 ▪ Boga Biborka, Székely István, Csekő Richárd, Kovács Gábor, Pap Zsolt, Baia Monica, Hernádi Klára, Nagy László: *Az RC/WO₃-bionanokompozitok előállítása és spektroszkópiai vizsgálata*
- 11.40 ▪ Kávészünet

5. KÖRNYEZETTUDOMÁNYOK + FIZIKA SZEKCIÓ

Ülésvezető: Csavdári Alexandra (BBTE, Kolozsvár)

- 10.20 ▪ Fekete Judit, Mizsei Edvárd, Várbíró Gábor: *Két hegyiszitakötő-faj (Odonata Cordulegastridae) potenciális előfordulásának modellezése.*
- 10.40 ▪ Mihály Norbert-Botond, Csavdári Alexandra, Cristea Mircea: *Neurális hálózatok a folyamatdinamikában*
- 11.00 ▪ Bodnár István, Iski Patrik: *Biomasszán alapuló erőművek környezetközpontú értékelése.*
- 11.20 ▪ Vallasek István: *A szélenergia széles körű hasznosítása Romániában (Fizika)*

6. POSZTEREK (11.40–12.10)

Szekcióvezető: Kékedy-Nagy László (EME, Kolozsvár)

1. Boros Krisztina, Moisa Elena Mădălina, Bencze László Csaba: *A Petroselinum Crispum fenilalanin ammónia-liáz (PcPAL) helyspecifikus immobilizálása (Kémia)*
2. Cserepes Lilla, Tork-Souad Diana, Bencze László Csaba: *Fenilalanin-ammónia-liáz enzimek szubsztrát- tartományának vizsgálata (Kémia)*
3. Horváth Ilka, Raluca Tomoiaga, Diana Tork Souad, Nagy Csaba Levente, Bencze László Csaba: *fenilalanin-ammónia-liázok termostabilitásának növelése fehérjemérnökség által (Kémia)*

III. ORVOS- ÉS GYÓGYSZERÉSZTUDOMÁNYI SZAKOSZTÁLY

A MAROSVÁSÁRHELYI MAGYAR NYELVŰ GYÓGYSZERÉSZKÉPZÉS 70 ÉVES ÉVFORDULÓJA

Helyszín: Marosvásárhelyi Művészeti Egyetem Stúdió Színháza, Marosvásárhely, Köteles Sámuel u. 6. sz.

Időpont: 2018. október 26–27.

Szervezők:

EME Orvos- és Gyógyszerésztudományi Szakosztály

Kolozsvári Akadémiai Bizottság, Gyógyszerésztudományi Szakbizottság

Studium/Prospero Alapítvány

2018. október 26., péntek, 17.00 óra

• Köszöntőbeszéd

- dr. Sipos Emese egyetemi tanár, a Szervezőbizottság elnöke
- dr. Szilágyi Tibor egyetemi tanár, az EMEOGYSZ elnöke
- dr. Zelkó Romána egyetemi tanár, dékán, Semmelweis Egyetem, Gyógyszerésztudományi Kar
- dr. Zupkó István docens, dékán, Szegedi Tudományegyetem, Gyógyszerésztudományi Kar
- dr. Vecsernyés Miklós docens, dékán, Debreceni Egyetem, Gyógyszerésztudományi Kar
- dr. Fittler András docens, dékánhelyettes, Pécsi Tudományegyetem, Gyógyszerésztudományi Kar

- Tanáraink emlékeznek – kisfilm, a Marosvásárhelyi Gyógyszerészeti Kar nyugalmazott oktatóinak visszaemlékezései
- Emléklapok átadása
- Kulturális program: „Kiöntött a Kis-Küküllő...” Küküllő menti táncok az MMDSZ Néptáncsoport előadásában
- Állófogadás a Stúdió Színház előcsarnokában

2018. október 27., szombat, 10.00 óra

- A Gyógyszerészeti Kar tanszékeinek krónikája – bemutatják a Kar jelenlegi oktatói
- Könyvbemutató

dr. Gyéresi Árpád egyetemi tanár: *Hét évtized emlékezete/70 éves a marosvásárhelyi magyar nyelvű gyógyszerészképzés.* (EME Kiadó, 2018). A könyvet méltatja dr. Jung János egyetemi tanár.

XXII. ERDÉLYI ORVOSNAPOK

Helyszín: Csíkszereda, Apáczai Csere János Pedagógusok Háza, Taploca út 20. sz.

Időpont: 2018. november 9–10.

2018. november 9., péntek

- 09.00 ▪ Résztevők fogadása, nyitóbeszéd
- 09.50 ▪ Dr. Kiss Szilárd-Leó, főorvos, Marosvásárhely: *Határok a modern szülészetben. Terhességhez társuló betegségek megközelítése a mai tudomány szemléletében*
- 10.20 ▪ Dr. Hompoth György, főorvos, Csíkszereda: *Négyes stádiumú endometriózis laparoskopos műtéti kezelése*
- 10.50 ▪ Dr. Svéda Szabolcs István, szakorvos, Karcag: *Fájdalommentes lágyéksérvműtét? Igen: laparoskopppal, egynapos sebészetben!*
- 11.20 ▪ Kávészünet
- 11.40 ▪ Dr. Frigy Attila, egyetemi adjunktus, Marosvásárhely: *Vénás thromboemboliás betegségaktualitások*
- 12.10 ▪ Dr. Ruff Rudolf, főorvos, Csíkszereda: *A szekunder hipertónia diagnózisa*
- 12.40 ▪ Dr. Szűcs Szilárd, főorvos, egyetemi adjunktus, Pécs: *Ultrahangvezérelt idegblockádok a felső végtagon*
- 13.10 ▪ Ebédszünet
- 14.50 ▪ Dr. Domokos Lajos Csaba, szakorvos, Csíkszereda: *Média és művészet a drogprevenció szolgálatában: A diák – szülő – pedagógus*
- 15.20 ▪ Dr. Ilyés Zolt, pszichiáter szakorvos, stresszkezelési szakember, Vitális Pszihoszomatika Központ Marosvásárhely: *Hangutazás testtől lélekig. A nepáli hangtálerápia lehetőségei orvosok, segítők és betegek számára*
- 15.50 ▪ Kávészünet
- 16.10 ▪ Dr. Bajkó Zoltán, szakorvos, Marosvásárhely: *Miben segíthet a nyaki erek ultrahangos vizsgálata?*
- 16.40 ▪ Dr. Balázs Levente, főorvos, Sepsiszentgyörgy: *Az alsó végtagok érzékszerveinek műtéti kezelésének lehetőségei megyei kórházi szinten (9 év tapasztalat elemzése)*

2018. november 10., szombat

- 09.00 ▪ Dr. Tomcsányi János, főorvos, Budapest: *Stabil angina pectoris kezelése*
- 10.00 ▪ Dr. Zámolyi Károly, főorvos, Budapest: *A legújabb hipertónia-ajánlások. A gyulladás szerepe a kardiovaszkuláris betegségekben*

11.30 ■ Kávészünet

- 11.50 ■ Dr. Szatmári Szabolcs, egyetemi előadótanár, Marosvásárhely: *Az epilepszia ellátásának speciális kérdései*
- 12.20 ■ Dr. Puskás Attila, főorvos, ANGIO-CENTER Érgyógyászati Központ, Marosvásárhely: *Lézer-CHIVA: a visszérbetegség ambuláns konzervatív hemodinamikai kezelése*
- 12.50 ■ Dr. Lázár Erzsébet, egyetemi előadótanár, Marosvásárhely: *Össejt-transzplantáció alkalmazása a hematológiai és immunológiai betegségek kezelésében*

13.20 ■ Ebédészünet

- 14.50 ■ Dr. Koncsag-Szász Előd, szakorvos, Székelyudvarhely: *1. Gyógyszerek kirándulásra 2. TIBOLA-esetismertetés*
- 15.20 ■ Dr. Simon Márta, egyetemi adjunktus, Marosvásárhely: *A koraszülött hazamegy*
- 15.50 ■ Dr. Galaczi Zsuzsanna, szakorvos, Csíkszereda: *Gyermekbőrgyógyászati esetbemutatók*

16.20 ■ Kávészünet

- 16.40 ■ Dr. Lőkös Barna-Csaba, főorvos, Csíkszereda: *Aktualitások a mellrákban*
- 17.10 ■ Dr. Szilveszter Attila, szakorvos, Csíkszereda: *Az artroszkópos sebészet jelenlegi állása a Csíkszeredai Megyei Sürgősségi Kórházban*
- 17.40 ■ Dr. Kolcsár Melinda, egyetemi előadótanár, Marosvásárhely: *A D-vitaminhiány jelentősége, felmérése és kezelése felnőttkorban*
- 18.10 ■ Dr. Solti Norbert, szakorvos, Csíkszereda: *Agytályog Székelyföldön a XXI. században. In memoriam Dr. Szentannai Dénes*

POSZTEREK:

- Dr. Dombi István Levente: *Alvásfüggő légzéscsökkentés diagnosztikája a Csíkszeredai Kórház Tüdőosztályán*
- Dr. László Barna, Dr. Burszán-Barabás Andrei, Dr. László Szidónia, Dr. Dobrica Adrian-Cristian, Dr. László Imre: *V. porta poszttraumás trombózis – esetbemutató*
- Dr. Antal Mónika: *A hörgőtükrözés (bronchoszkópia) mint diagnosztikai lehetőség*
- Dr. Szántó Mária, Dr. Kurkó Csilla: *A TBC diagnosztikájának kihívásai napjainkban – esetbemutató tüdődaganatok esetében*
- Dr. Ilyés Ágota, Dr. Dobrica Adrian-Cristian, Dr. Iurcsuk Olga, Dr. Burszán-Barabás Andrei: *Psammoma-testekkel társuló epiteloid-sejtes malignus mezotelióma egy fiatal nőbetegnél – diagnosztikai nehézségek*
- Dr. Ilyés Ágota, Dr. Nedeloiu Tiberiu, Dr. Marian Cristina: *HHV 8-fertőzéssel társuló Kaposi-sarkóma és multicentrikus hialinvaszkuláris Castelman-betegség HIV-negatív betegnél*

- Dr. Dobrica Adrian-Cristian, Dr. Ilyés Ágota, Dr. Varga Péter: *Szövődményes tüdő-Echinococcus- ciszta kezelési nehézségei*
- Dr. Dobrica Adrian-Cristian, Dr. Ilyés Ágota, Dr. László Barna, Dr. Rahau Romeo: *Gyerekkori súlyos mellkasi trauma terápiás megközelítése – esetbemutató*
- Dr. Dobrica Adrian-Cristian, Dr. Ilyés Ágota, Dr. Iurcsuk Olga, Dr. Burszán-Barabás Andrei: *Gigantikus perikardiumciszta – ritka sebészeti entitás*

WORKSHOP:

2018. november 9., péntek, 15.00–18.00

- 15.00 ▪ Bakos Kinga, Hartman: *Hidroterápia – metodă inovativă de tratament a plăgilor cronice*
- 15.10 ▪ SC Podiatry SRL, Brassó: *Talonetele personalizate si piciorul diabetic*
- 15.30 ▪ Dr. Szűcs Szilárd, főorvos, egyetemi adjunktus, Pécs: *A felső végtag plexális anesztéziája*

2018. november 10., szombat, 09.00–12.00

- 9.00 ▪ Dr. Szöllősi Attila, szakorvos, Udvarhely: *Soluții eficiente în hiperplazia benignă de prostată*
- 9.15 ▪ Dr. Lőkös Barna-Csaba, főorvos, Csíkszereda; Dr. Svéda István Szabolcs, szakorvos, Karcag; Dr. Cetina Ioan, szakorvos, Csíkszereda: *Az ágyéksérv laparoskopos megoldása*

2018. november 10., szombat, 15.00–17.00

Dr. Ilyés Zsolt, pszichiáter szakorvos, stresszkezelési szakember, Vitális Pszichoszomatika Központ, Marosvásárhely: *Énidő az orvosok lelkének*

KOLOZSVÁRI SZEKCIÓ

Helyszín: Református Kollégium Díszterem, Kolozsvár, Farkas/M. Kogălniceanu u. 16. sz.

Időpont: 2018. november 24., 10.00 óra.

- Dr. Széplaki Attila: *Implantátumok az ortopédiai és traumatológiai gyakorlatban*
- Gaal György: *Gyarmathi Sámuel (1751–1830), Erdély legnagyobb orvos-nyelvésze.*
- 11.30 – 11.45 Kávészünet
- Dr. Molnár Géza: *Kórházi belső fertőzések*
- Dr. Bódizs György: *A Genersichek Kolozsváron*

IV. JOG-, KÖZGAZDASÁG- ÉS TÁRSADALOMTUDOMÁNYI SZAKOSZTÁLY

MUNKA HATÁROK NÉLKÜL. A MUNKA INTERDISZCIPLINÁRIS MEGKÖZELÍTÉSE

Helyszín: BBTE, Közgazdaság- és Gazdálkodástudományi Kar, Kolozsvár, Teodor Mihali u. 58–60. sz., 118. terem

Időpont: 2018. november 24., 10.00 óra.

A tudományos ülészekon több tudományterület (jogtudomány, közgazdaság- és gazdálkodástudomány, szociológia) szempontjából tárgyaljuk az aktuális munkaerőpiaci kihívásokat. Igyekszünk feltárni a jogszabályi, a társadalmi és a gazdasági környezet közötti összefüggéseket és ezek hatását a munkaerőpiaci trendekre. Az ülészek interaktív jellegű lesz, négy rövid (20-25 perces) felvezető előadást követően a résztvevők megosztják egymással a témával kapcsolatos meglátásaikat.

Előadók:

- Veres Valér, Kerekes Kinga: *Munkaerőpiaci trendek: a munkanélküliségtől a munkaerőhiány felé*
- Horváth István: *A munkamigráció metamorfózisai: az informális munkától az informalizálódó munkaerőpiacig*
- Szócs Izabella: *A munka jogi keretei: korlátok és kiskapuk*
- Cardos Ildikó-Réka, Fekete Szilveszter: *Bérek és juttatások: hogyan lehet a kevesebb több?*

JOGTUDOMÁNYI SZEKCIÓ

FEJEZETEK ERDÉLY JOGTÖRTÉNETÉBŐL

Helyszín: Sapientia EMTE, Jogtudományi Intézet, Kolozsvár, Tordai út 4, B301-es terem

Időpont: 2018. november 20., 17.00 óra.

Szervezők:

EME Jog-, Közgazdaság-, és Társadalomtudományi Szakosztály
Sapientia EMTE, Jogtudományi Intézet

17.00 ▪ **Előadás**

Dr. Nánási László: *Az Erdélyi Fejedelemség pénzverése – jog és szimbolika*

18.00 ▪ Kávészünet

18.30 ▪ **Erdély jogtörténete 1918–2018 – kerekasztal-beszélgetés**

Résztvevők: Dr. Fábíán Gyula (kisebbségi jog), Fegyveresi Zsolt (alkotmánytörténet), Dr. Nánási László (büntetőjog története), Dr. Kokoly Zsolt (jogi oktatástörténet), Dr. Székely János (polgári perjog története), Dr. Veress Emőd (polgári jog története)

Moderátor: Pál Előd

V. MŰSZAKI TUDOMÁNYOK SZAKOSZTÁLYA

XIX. MŰSZAKI TUDOMÁNYOS ÜLÉSSZAK

Helyszín: Sapientia EMTE, Kolozsvár, Mátyás király/ Matei Corvin u. 4. sz., Óváry-terem

Időpont: 2018. november 24., 9.00 óra.

8.30 ▪ Regisztráció

9.00 ▪ Megnyitó:

Bitay Enikő, az EME Műszaki Tudományok Szakosztályának elnöke, az MTA külső tagja
Dávid László, a Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem rektora

I. rész

Elnökök:

Gyenge Csaba, az MTA külső tagja

Kelemen András, a Sapientia EMTE, Marosvásárhelyi Kar dékánja

9.10 ▪ Kolozsváry Zoltán (Plasmaterm Rt., Sapientia EMTE, Marosvásárhely): *Az anyag-tudomány és a negyedik ipari forradalom összefüggései*

9.20 ▪ Kovács Tünde (Óbudai Egyetem, Budapest): *Rézlemezek ultrahangos hegesztésénél előforduló hibák elemzése*

9.30 ▪ Kulcsár Klaudia, Kónya János (Dent-Art-Technik Kft., Győr): *Additív gyártástechnológiával készült, virtuálisan tervezett egyéni titánimplantátumok numerikus analízise*

9.40 ▪ Kónya János, Kulcsár Klaudia (Dent-Art-Technik Kft., Győr): *Additív technológiával készülő egyéni implantátumok lézeres mikrohegesztésének vizsgálata*

9.50 ▪ Kenéz Attila Zsolt (HILTI Szerszám Kft., Kecskemét), Bagyinszki Gyula (Óbudai Egyetem, Budapest): *Kötőtechnológiák alkalmazhatósági vizsgálata gyémánt-szegmenses fúrókoronákhoz*

10.00 ▪ Nyíkes Zoltán (Óbudai Egyetem, Budapest): *Robbanás hatására bekövetkező szerkezetváltozások elemzése*

10.10 ▪ Gergely Attila (Sapientia EMTE, Marosvásárhely): *PET-palackokból nanométernagyságrendű polimerszálak gyártása*

10.20 ▪ Kiértékelés

10.25 ▪ Szünet

II. rész

Elnökök:

Kovács Tünde, tanszékvezető egyetemi docens, Óbudai Egyetem

Gobesz F.-Zsongor, egyetemi docens, Kolozsvári Műszaki Egyetem, Építőmérnöki Kar

10.40 ▪ András József, Kovács József (Petrozsényi Egyetem): *Új módszer a marótárcsás kotrógépek jövesztésienergia- és teljesítményigényeinek kiszámítására*

- 10.50 ■ Máté Márton, Hollanda Dénes (Sapientia EMTE, Marosvásárhely): *A metszőkerék geometriai modell számítógépes kiértékelésének hibái*
- 11.00 ■ Pásztor Judit, Popa-Müller Izolda (Sapientia EMTE, Marosvásárhely): *Rétegvonal menti szántás dinamikai sajátosságai*
- 11.10 ■ Kardos Tamás, Kutasi Dénes Nimród (Sapientia EMTE, Marosvásárhely): *HVAC-rendszer modellezése és modellalapú irányítása*
- 11.20 ■ Márton László (EME, Kolozsvár), Bitay Enikő, (Sapientia EMTE, Marosvásárhely): *A csikmadarasi vasgyártás termékeinek anyagtudományi vizsgálatai*
- 11.30 ■ Papp István, Máté Márton (Sapientia EMTE, Marosvásárhely): *Mechanizmusok optimális kiegyensúlyozásának elmélete*
- 11.40 ■ Bitay Enikő (Sapientia EMTE, Marosvásárhely), Pilbát Annamária (MTA Szegedi Biológia Kutatóközpont – BRC), Kacsó Irén, Bratu Ioan, Indrea Emil (Izotóp- és Molekuláris Technológiai Kutató-Fejlesztő Intézet – INCDTIM, Kolozsvár), Veress Erzsébet (EME, Kolozsvár): *Az előállítási körülmények hatása a $La_{0.3}Ca_{0.7}MnO_3$ egyes tulajdonságaira*
- 11.50 ■ Kiértékelés
- 11.55 ■ A magyar műszaki tudományosságért: **Jenei Dezső- emléklap** átadása
- 12.00 ■ Szünet

III. rész

Elnökök:

Kerekes László, egyetemi tanár, az EME alelnöke

András József, egyetemi tanár, Petrosényi Egyetem

- 12.20 ■ Kisfaludi-Bak Zsombor, Botoș Marius Lucian (Kolozsvári Műszaki Egyetem): *A hőgradiensek hatása az építőanyagokból eredő radon kiáramlási sebességére*
- 12.30 ■ Gobesz F.-Zsongor, Sauca Ana Camelia, Milchis Tudor (Kolozsvári Műszaki Egyetem): *Szélteher napelemeken*
- 12:20 ■ Jancsó Árpád (EME, Temesvár): *A kötőtpályás közlekedés kezdetei Temesváron*
- 12.30 ■ Kiértékelés
- 12.30 ■ Könyvbemutató: A Műszaki Tudományos Közlemények 8. és 9. kötete
- 12.40 ■ Folyóirat-bemutató: Az Acta Materialia Transylvanica első száma.
A kiadványokat a szerkesztők mutatják be.
- 13.00 ■ Ebéd.

VI. MATEMATIKAI ÉS INFORMATIKAI SZAKOSZTÁLY

9. MATEMATIKA ÉS INFORMATIKA ALKALMAZÁSOKKAL KONFERENCIA

Helyszín: Parajd, Urbán Andor Református Konferenciaközpont, Zsögöd utca 553.

Időpont: 2018. november 16–18.

Szervezők:

Babeş–Bolyai Tudományegyetem, Magyar Matematikai és Informatikai Intézet
Erdélyi Múzeum-Egyesület, Matematikai és Informatikai Szakosztály
Farkas Gyula Egyesület a Matematikáért és Informatikáért
KAB Matematikai, Informatikai és Csillagászati Szakbizottság
Radó Ferenc Matematikaművelő Társaság
Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem

Péntek, 2018. november 16.

17.00 ■ Regisztráció

Didaktika- és matematikatörténeti előadások: „A” terem

Elnök: Szenkovits Ferenc

- 18.00 ■ Kása Zoltán (Sapientia EMTE): *Matematika a Ferenc József Tudományegyetem utolsó öt évében*
- 18.20 ■ Lőrincz Annamária, Oláh-Gál Róbert (Sapientia EMTE): *A lineáris algebra kezdetei Erdélyben*
- 18.40 ■ Kolumbán József (BBTE): *Mértan Pitagorasz előtt és után*
- 19.00 ■ Biró G. Albert, Bencze Mátyás, Szilágyi Máté, Nagy Vid Zsolt, Gál Tamás (Székelyudvarhelyi Közösségi Alapítvány): *Korai fejlesztés indokoltsága*

Matematika- és informatika-előadások: „B” terem

Elnök: Robu Judit

- 18.00 ■ Pál László, Sándor Zsolt, Makó Zoltán (Sapientia EMTE): *A BLP-modell alternatív megoldási módszereinek vizsgálata*
- 18.20 ■ Tamás Simon Lehel, Kovács Hunor, Pál László (Sapientia EMTE): *Részvényportfóliók optimalizálása webszolgáltatások segítségével*
- 18.40 ■ Szokol Patrícia, Nagy Gergő (Debreceni Egyetem): *Általánosított kváziaritmetikai, valamint Kubo–Ando-közeppek kapcsolata pozitív (invertálható) operátorokon*
- 19.00 ■ Filep Levente (Sapientia EMTE): *Önkéntesekre alapuló osztott számítási hálózatok*
- 20.00 ■ Vacsora

Szombat, 2018. november 17.

Didaktika-előadások: „A” terem

Elnök: Kovács Béla

- 9.00 ■ Baranyai Tünde (BBTE): *A matematika tanításának új kihívásai elemi osztályokban, az integrálás előnyei és hátrányai*
- 9.20 ■ Bódis Klára (zilahi Református Wesselényi Líceum): *Módszerek a jelenlegi oktatási rendszerünkben*
- 9.40 ■ Debrenti Edit (Partiumi Keresztény Egyetem): *Problémamegoldás alsó tagozaton*

Matematika- és informatika-előadások: „B” terem

Elnök: Kolumbán József

- 9.00 ■ Róth Ágoston (BBTE): *Szabadformájú görbék és felületek energiaváltoztatása kontrollpontok helyzetmódosításával*
- 9.20 ■ Farkas Csaba (Sapientia EMTE): *Schrödinger-egyenletekre vonatkozó jellemzési tétel*
- 9.40 ■ Horobet Emil (Sapientia EMTE), Weinstein Madeleine (U.C. Berkeley): *Az igazi perszisztens homológia*
- 10.00 ■ Kávészünet

Didaktika-előadások: „A” terem

Elnök: Olosz Ferenc

- 10.30 ■ Simon József (Petőfi Sándor Általános Iskola): *Analógiák súlyponttal*
- 10.50 ■ Ambrus Erna (Vitos Mózes Általános Iskola): *Sajátos nevelési igényű tanulók foglalkoztatása matematikaórán*
- 11.10 ■ Tuzson Zoltán (BKG Református Kollégium): *A számelmélet és a matematikai analízis kapcsolatairól*

Matematika- és informatika-előadások: „B” terem

Elnök: Farkas Csaba

- 10.30 ■ András Szilárd (BBTE): *Néhány speciális függvényosztály Ulam–Hyers-stabilitása*
- 10.50 ■ Szilágyi Zsolt (BBTE): *Lokalizálás Grassmann-varietáson nilpotens vektormező segítségével*
- 11.10 ■ Lőrinczi Ábel (BBTE): *Az E_6 -tegez fareprezentáció*
- 11.30 ■ Kávészünet

Didaktika-előadások: „A” terem

Elnök: Tuzson Zoltán

- 12.00 ■ András Szilárd (BBTE): *Diákcentrikus matematikai tevékenységek tervezése az általános iskolában*
- 12.20 ■ Kovács Béla (Hám János Római Katolikus Teológiai Líceum): *Második megoldás. Válogatott feladatok bemutatása két vagy több megoldással*
- 12.40 ■ Olosz Ferenc (Kölcsey Ferenc Főgimnázium): *Segédszerkesztéssel megoldható mértanfeladatok*

Matematika- és informatika-előadások: „B” terem

Elnök: Kása Zoltán

- 12.00 ■ Kolumbán József (BBTE): *Egyensúlyfeladatok*
- 12.20 ■ Bencze Mihály (Áprily Lajos Főgimnázium), Drăgan Marius (Bukarest): *A Blundon-tétel egy hegyesszögű háromszögben, és néhány következménye*
- 12.40 ■ Darvai Zsolt (BBTE): *Adaptív prediktor-korrektor algoritmus lineáris programozásra*
- 13.00 ■ Ebédészünet

Plenáris előadás: „A” terem

Elnök: András Szilárd

15.00 ▪ Herendiné Kónya Eszter (Debreceni Egyetem), Kovács Zoltán: *A tananyag problémaközpontú feldolgozása. Egy tanítási kísérlet első tapasztalatai*

15.45 ▪ Szünet

16.00 ▪ **Kerekasztal-beszélgetés a matematika oktatásának aktuális kérdéseiről.** Házigazda: Radó Ferenc Matematikaművelő Társaság – Matlap. Moderátor: Szenkovits Ferenc, „A” terem

17.00 ▪ Szünet

17.30 ▪ **A Farkas Gyula–emlékérem átadási ünnepsége „A” terem**

19.00 ▪ Vacsora

Vasárnap, 2018. november 18.

8.00 ▪ Reggeli

9.00 ▪ Kirándulás

12.30 ▪ Ebéd

VII. AGRÁRTUDOMÁNYI SZAKOSZTÁLY

XIV. AGRÁRTUDOMÁNYI KONFERENCIA. TUDOMÁNY ÉS TECHNOLÓGIA

Helyszín: Sapientia EMTE, Marosvásárhelyi Kar, Főépület, 114-es terem, Koronka 1/C.

Időpont: 2018. november 17., 9.00 óra.

Szervezők:

Erdélyi Múzeum-Egyesület, Agrártudományi Szakosztály

Sapientia EMTE, Marosvásárhelyi Kar, Kertészmérnöki Tanszék

9.00 ▪ Regisztráció

10.05 ▪ Megnyitó beszéd

Elnök: Nyárádi Imre-István

10.25 ▪ Domokos Erzsébet: *Az egynyári üröm (Artemisia annua) mutualista és endofita mikroorganizmusai és felhasználási lehetőségeik*

10.40 ▪ Farkas Zoltán: *A Kolozsvári Gazdasági Akadémia tanárai II.*

10.55 ▪ Pásztor Judit, Popa-Müller Izolda, Szabó-Hunyadi László, Szabó Panna: *Hárompont-függesztő berendezés szerepe és szemléltetése*

11.10 ▪ Nagy Zsolt: *Kihívások, problémák, tapasztalatok – kertészmérnökként gyerekkönyvkiadóknál*

11.25 ▪ Rusz Ottilia: *A csapadék jellemzői Marosvásárhelyen*

11.40 ■ Kávészünet

- 12.00 ■ Biró-Janka Béla, Molnár Katalin, Fülöp Alpár, Gál Sándor, Kovács András, Nyárádi Imre-István: *Bazsalikomfajták illóolaj-tartalmának és -hozamának alakulása különböző tenyészidőszakok során*
- 12.15 ■ Köntés Ernő, Pop Ioan Mircea: *A lovak táplálkozási szokásainak és a kólika valószínű megjelenésének vizsgálata*
- 12.30 ■ Molnár Katalin, Nyárádi Imre-István, Biró-Janka Béla: *Különböző kezelések hatása adott káposztarepce-hibridek csírázására laboratóriumi körülményben*
- 12.45 ■ Vallasek István: *A biogáz energetikai alkalmazásai*
- 13.00 ■ Putnoky Csicsó Barna, Bálint János, Balog Adalbert, Tóth Ferenc: *Entomopatogén gombák alkalmazása édesburgonya (*Ipomoea batatas*) talajlakó kártevőivel szemben - előzetes vizsgálatok*
- 13.15 ■ Vincellér Zsolt: *Mi a tájépítész? Ki a tájépítész? Megéri?!*
- 13.30 ■ Kiértékelés. Zárszó.
- 13.45 ■ Ebéd

CSÍKSZEREDAI FIÓKEGYESÜLET

MEGEMLÉKEZŐ TUDOMÁNYOS KONFERENCIA AZ 1848–1849-ES FORRADALOM ÉS SZABADSÁGHARC 170. ÉVFORDULÓJÁRA

Helyszín: Sapientia EMTE, Csíkszereda, Szabadság tér 1. sz., 12-es terem

Időpont: 2018. november 9., 10.00 óra.

Szervezők:

Erdélyi Múzeum-Egyesület, Csíki Fiókegyesület
Magyarország Csíkszeredai Főkonzulátusa
A Sapientia EMTE Csíkszeredai Kara

8.30 ■ Regisztráció

9.00 ■ Megnyitó, köszöntőbeszéd

Balázs Lajos, az EME Csíki Fiókegyesületének elnöke

Tóth László, Magyarország Csíkszeredai Főkonzulátusának főkonzulja

Lázár Ede, a Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem Csíkszeredai Karának dékánja

Előadások:

9.10 ■ Ülésvezető: Balázs Lajos, az EME Csíki Fiókegyesületének elnöke

9.10 ■ Csikány Tamás (Budapest): *Székely határőrök és a forradalom*

9.30 ■ Pál-Antal Sándor (Marosvásárhely): *1848. szeptember Csíksban*

9.50 ■ Süli Attila (Budapest): *Csíkszék pacifikációja 1848-ban*

10.10 ■ Garda Dezső (Gyergyószentmiklós): *Gyergyói honvédek és nemzetőrök az 1848-1849-es évi forradalomban és szabadságharcban*

10.30 ■ Kávészünet

10.50 ■ Ülészvezető: Ambrus Tünde, az EME Csíki Fiókegyesülete titkára

10.50 ■ Nagy József (Gyergyóremete): *48-as hőskultusz a második világháború idején Székelyföldön*

11.10 ■ Tamási Zsolt-József (Marosvásárhely): *A római katolikus papság mozgósító hatása a forradalom és szabadságharc katonai eseményeire. Esettanulmány: Csíkszék és Udvarhelyszék (alcsíki, felcsíki, gyergyói és udvarhelyi esperesi kerületek)*

11.30 ■ Oláh-Gál Róbert (Csíkszereda): *Szemerjai id. Szász Károly élete és tevékenysége*

11.50 ■ Balázs Lajos (Csíkszereda): *Nyerges-tető, a lekiismeret ágkeresztés-kopjafás temetője c. könyv bemutatója*

12.10 ■ Vita, hozzászólások, kérdések

Ebéd

Tanulmányi kirándulás a Nyerges-tetőre

GYERGYÓSZENTMIKLÓSI FÍÓKEGYESÜLET

1848, 1918 SZÉKELYFÖLD, ERDÉLY ÉS MAGYARORSZÁG TÖRTÉNETÉBEN

Helyszín: Gyergyószentmiklósi Városi Könyvtár

Időpont: 2018. október 24–25., 10.00 óra.

- Tóth László, Csíkszeredai főkonzulátus, főkonzul: *A Magyar Tudomány Napja gyergyószentmiklósi rendezvényének a köszöntése*
- Nagy Zoltán, Gyergyószentmiklós polgármestere: *Ünnepi megnyitó*
- Drd. Berekméri Árpád levéltáros, Marosvásárhelyi Egyházi Levéltár: *Varga Sámuel visszaemlékezései 1848–1849-ből*
- Komán János, ny. tanár, Maroshévíz: *Kolozsi János plébános, Küküllő vármegye nemzetőrségének szervezője*
- Dr. Pál-Antal Sándor, a Magyar Tudományos Akadémia külső tagja: *Az 1848. június 15–16-i népgyűlés*
- Dr. Süli Attila őrnagy, a Hadtörténeti Múzeum és Levéltár fókutatója: *Csík-, Gyergyó- és Kászonszékek pacifikálása 1848-ban*
- Dr. Garda Dezső, ny. egyetemi előadótanár, BBTE: *Gyergyói szabadságharcosok az 1848–1849-es évi forradalomban és szabadságharcban*
- Kónya-Hamar Sándor, ny. parlamenti képviselő, közíró: *Petőfi eltűnése (bajtársainak emlékezetében)*

17.00 ■ **Koszorúzás** a római katolikus temetőben Kiss Antal honvéd őrnagy (később ezredes) tiszteletére állított kopjafánál

18.00 ■ Könyvbemutató a városi könyvtárban

Bemutatandó könyvek:

- Csíkszék az 1848–49-es forradalom és szabadságharc idején. Korabeli források. Sajtó alá rendezte Pál-Antal Sándor. Csíki Székely Múzeum kiadványa. Csíkszereda, 2017.
- Ágyúcső és puskapor. Bodor Ferenc, a csíki 48-as ágyúöntő és löpörgyártó. Pál-Antal Sándor, Süli Attila és Komán János tanulmányai. Mentor Könyvek Kiadó. Marosvásárhely, 2017.
- Az 1916. augusztusi katonai betörés és Székelyföld. Státus Kiadó, 2017. Tanulmánykötet. Pollmann Ferenc, Laczkó Sz. Endre, Krámlí Mihály, Ligeti Dávid, Berekméri Róbert Árpád, Pál-Antal Sándor, Czirják Károly, Koszta István, Garda Dezső, Daczó Katalin, Pataki Szabolcs és Jancsó Katalin tanulmányai.

2018. október 25., 9.30 óra

- Laczkó Szentmiklósi Endre, ny. tanár, Gyergyóremete: *Erzsébet királynőhöz (Sissi) kötődő emlékek Székelyföldön*
- Dr. Nagy Róbert, egyetemi előadótanár, BBTE: *Ipari befektetések a Székelyföldön 1880–1914 között*
- Dr. Tóth Szilárd, egyetemi előadótanár, BBTE: *Kolozsvár és a Ferenc József Tudományegyetem az első világháború idején*
- Mihály János, történész, kutatási referens, Nemzetstratégiai Kutatóintézet: *Ajtai János tartalékos zászlós naplójából (1918)*
- Dr. Garda Dezső, ny. egyetemi előadótanár, BBTE: *Magyar forradalmi megmozdulások és a román katonai és politikai hatalomátvételhez vezető események a száz évvel ezelőtti Gyergyószentmiklóson*
- Koszta István hadtörténész, közíró: *Katonadolgok forradalmi időkben. Volt-e esélye a katonai ellenállásnak 1918 őszén?*

MAROSVÁSÁRHELYI FIÓKEGYESÜLET

TUDOMÁNYOS KONFERENCIA A MAROSVÁSÁRHELYI REFORMÁTUS KOLLÉGIUM 300. ÉVFORDULÓJA ÉS A 2018-AS CENTENÁRIUMI ÉV ALKALMÁBÓL

Helyszín: Teleki-Bolyai Könyvtár, Marosvásárhely.

Időpont: 2018. december 15., 9.00 óra

SEPSISZENTGYÖRGYI FIÓKEGYESÜLET

HATÁRTALAN TUDOMÁNY. TUDOMÁNY HATÁROK NÉLKÜL

Helyszín: Sapientia EMTE, Sepsiszentgyörgy, Csíki utca 50. szám

Időpont: 2018. november 8., 11.00 óra

Köszöntő: **dr. Bíró Boróka Júlia**, elnök, EME Sepsiszentgyörgyi Fiókszervezete

Előadások:

- Vizi Ildikó-Klára, nyugalmazott egyetemi oktató: *Dr. Bernard Le Calloc'h, a magyarbarát francia történész-író*
- dr. Szekeres Attila István, az Erdélyi Címer- és Zászlótudományi Egyesület elnöke, a Nemzetközi Címertani Akadémia levelező tagja: *A székelyföldi közigazgatási címerek módosítása Erdélynek Romániával való egyesülését követően*
- drd. Simon Levente, Babeş–Bolyai Tudományegyetem, Eötvös Loránd Tudományegyetem: *Fixponttétel növekvő apollóniai hálózatokon*

www.eme.ro/mtne

Programfelelős: Bitay Enikő, az EME főtitkára

A szakosztályi és fiókegyesületi részletes programokról az EME székházában,
www.eme.ro/mtne vagy titkarsag@eme.ro címen lehet érdeklődni

ERDÉLYI MÚZEUM-EGYESÜLET

RO 400009 Kolozsvár/Cluj

Jókai/Napoca u. 2–4. sz.

Postacím: 400750 OP 1–191

Tel./fax: 0264-595176

E-mail: titkarsag@eme.ro

www.eme.ro/mtne

TÁRSZERVEZŐ:

PARTNEREK:

BABEŞ-BOLYAI
TUDOMÁNYEGYETEM

SAPIENTIA
ERDÉLYI MAGYAR
TUDOMÁNYEGYETEM

TÁMOGATÓK:

nka
Nemzeti Kulturális Alap

KOLOZS | CONSILIUL
MEGYEI JUDETEAN
TANÁCS | CLUJ

